

5.1

ΑΠΕ / αιολικά

Αιολική ενέργεια στην Ελλάδα - Που βρισκόμαστε και που θέλουμε να πάμε

του Παναγιώτη Λαδακάκου

Πρόεδρου του ΔΣ ΕΛΕΤΑΕΝ

Η έκδοση GREEK ENERGY 2019 από το δημοσιογραφικό επιτελείο του energypress είναι πλέον ένας θεσμός της Ελληνικής ενεργειακής αγοράς. Είναι επομένως ιδιαίτερη χαρά που φιλοξενεί το παρόν σημείωμά μου. Ειδικά φέτος, που συμπληρώνεται ένα περίπου έτος από την διενέργεια των πρώτων διαγωνισμών και την έναρξη λειτουργίας των πρώτων έργων χωρίς το καθεστώς Feed in Tariff. Έχει πλέον κλείσει ο κύκλος που ξεκινήσαμε πριν από 25 χρόνια.

Από τους πρώτους διαγωνισμούς έχουν προκύψει μερικές καίριες διαπιστώσεις:

- **Πρώτον.** Πέραν πάσης αμφιβολίας, η αιολική ενέργεια και οι Α.Π.Ε. γενικά είναι η πιο φθηνή μορφή ηλεκτροπαραγωγής, που θα παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο σε ένα νέο, ισότιμο και ανταγωνιστικό περιβάλλον. Τα αποτελέσματα δικαίωσαν όλους όσους δεν φοβόμαστε την έκθεση στον ανταγωνισμό. Χρειάζεται όμως προσοχή. Ο πυρετός του ανταγωνισμού δεν πρέπει να οδηγήσει σε υπερβολές που θα θέσουν σε κίνδυνο την βιωσιμότητα των στόχων. Μεγαλύτερη είναι πλέον η ευθύνη της Πολιτείας, που πρέπει να μειώσει ραγδαία το κόστος και το ρίσκο αδειοδότησης των επενδύσεων.

- **Δεύτερον.** Αυτό το πλαίσιο ανάπτυξης και αδειοδότησης των έργων, δεν μπορεί να υποστηρίξει το νέο καθεστώς των διαγωνισμών. Αυτό είναι πρόβλημα. Είναι εντυ-

πωσιακό ότι ύστερα από χρόνια ανάπτυξης χιλιάδων MW αιολικών πάρκων από εταιρείες με μεγάλη τεχνογνωσία και εμπειρία, μια τεράστια μάζα αυτών είναι εγκλωβισμένη στον λαβύρινθο.

Ενδεικτικά, απαιτούνται σαφώς μεγαλύτεροι χρόνοι υλοποίησης των έργων μετά την επιτυχία σε διαγωνισμό ώστε να μπορούν οι επενδυτές με επαρκή ασφάλεια να λαμβάνουν υπόψη τις πρόσφορες ή επικείμενες τεχνολογικές και εμπορικές εξελίξεις στους εξοπλισμούς. Αυτό θα έχει σημαντικό όφελος για τους καταναλωτές.

- **Τρίτον.** Οι τεχνολογικά ουδέτεροι διαγωνισμοί δεν εξασφαλίζουν τη βέλτιστη πορεία επίτευξης των στόχων διότι δεν ενσωματώνουν με αποτελεσματικό και ισότιμο τρόπο τις ιδιαιτερότητες και τις διαφορετικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι διάφορες τεχνολογίες.

Οι εξελίξεις αυτές αναδεικνύουν τις προκλήσεις που υπάρχουν στο θεσμικό επίπεδο.

Για αυτό προτεραιότητα για την ΕΛΕΤΑΕΝ είναι να προωθηθεί η επαναστατική απλοποίηση του αδειοδοτικού πλαισίου ώστε να γίνει συμβατό με το νέο καθεστώς των διαγωνισμών και να εξυπηρετήσει τις αυξημένες απαιτήσεις που δημιουργεί ο Εθνικός Ενεργειακός Σχεδιασμός στο δρόμο προς το 2030 και το 2050.

Στην κατεύθυνση αυτή έχουμε ήδη ξεκινήσει σειρά δράσεων και πρωτοβουλιών οι οποίες θα συνεχιστούν μέσα στο 2019: Σε ανοικτά Διοικητικά Συμβούλια με δυνατότητα ενεργής συμμετοχής των μελών μας συζητήσαμε για την διαμόρφωση προτάσεων αναμόρφωσης του αδειοδοτικού πλαισίου. Τα πρώτα σχέδια προτάσεων που προέκυψαν τα έχουμε υποβάλει στο Υπουργείο και την ΡΑΕ για την αναμόρφωση του πλαισίου έκδοσης Αδειών Παραγωγής.

Θα ακολουθήσουν αντίστοιχα κείμενα για όλη την αδειοδοτική διαδικασία. Μεταξύ άλλων ζητάμε την κατάργηση διαφόρων αναχρονιστικών πλέον τελών και επιβαρύνσεων, όπως το Τέλος Διατήρησης Αδειών Παραγωγής, που λειτουργούν απλά τιμωρητικά προς τους Παραγωγούς και αυξάνουν το κόστος και το ρίσκο της ανάπτυξης.

Δεν είναι βέβαια μόνο το αδειοδοτικό. Έχουμε ενεργή παρουσία και δρούμε σε διάφορα επίπεδα:

- Σε συνεργασία με την WindEurope παρακολουθούμε τις εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο και προσπαθούμε να τις επηρεάσουμε υπέρ των συμφερόντων και των ιδιαιτεροτήτων της Χώρας μας.
- Έχουμε αναλάβει πρωτοβουλίες, και προς την ΓΔ Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με την περιβαλλοντική νομοθεσία για τα αιολικά πάρκα στην Ελλάδα
- Από φέτος έχουμε τα πρώτα αιολικά πάρκα με καθεστώς Feed In Tarrif που συμπλήρωσαν 20ετία. Η δίκαιη και αποτελεσματική ρύθμιση του θέματος της συνέχισης της λειτουργίας και της ριζικής ανακαίνισης των έργων αυτών είναι μέσα στις προτεραιότητές μας.
- Επίσης από φέτος ξεκίνησε να λειτουργεί η πρώτη κρίσιμη μάζα έργων με καθεστώς Feed In Premium. Είναι κρίσιμο να αποκρυσταλλωθεί με σαφήνεια και πληρότητα το πλαίσιο λειτουργίας αυτών των έργων.
- Παρακολουθούμε τις εξελίξεις σχετικά με την βιωσιμότητα του Λογαριασμού ΑΠΕ. Η μετεξέλιξη του συστήματος πρέπει να γίνει με τρόπο ώστε να μην εκπέμπει ανησυχία και ανασφάλεια.
- Συμμετέχουμε με προτάσεις στην ανάπτυξη των δικτύων, μέσων και υψηλής τάσεως. Στόχος είναι:
 - αφενός να ξεπεράσουμε φαινόμενα κορεσμού σε κρίσιμες περιοχές αιολικού ενδιαφέροντος
 - αφετέρου να δημιουργηθούν νέοι διάδρομοι για την μαζική εκμετάλλευση της αιολικής ενέργειας.

Η υλοποίηση των πρώτων φάσεων της σύνδεσης των Κυκλάδων και η προώθηση της σύνδεσης της Κρήτης είναι εξαιρετικά θετικές. Η δυναμική που έχει δημιουργηθεί πρέπει να διατηρηθεί και να επιταχυνθεί η διασύνδεση και των υπολοίπων νησιών του Αιγαίου,

- τέλος να υπάρξει ένα πιο φιλόδοξο σχέδιο και όραμα για τις διεθνείς διασυνδέσεις.
- Για το κρίσιμο μέτωπο του Αιγαίου, παρακολουθούμε τις ραγδαίες εξελίξεις της τεχνολογίας στα θαλάσσια αιολικά πάρκα και τις πλωτές ανεμογεννήτριες. Είναι πλέον βέβαιο ότι τα επόμενα χρόνια το Αιγαίο θα μπορεί να υποδεχτεί τέτοια έργα μεγάλης κλίμακας. Πρέπει ήδη από τώρα η Πολιτεία να τα εντάξει στον χωροταξικό της σχεδιασμό και να δώσει ξανά την δυνατότητα μελέτης και αδειοδότησής τους.
- Η επίτευξη των στόχων απαιτεί επιπλέον μεγάλες επενδύσεις στην αποθήκευση και σε μεγάλα χερσαία αιολικά, πολλά από τα οποία σχεδιάζονται με ειδικές υποθαλάσσιες διασυνδέσεις. Για όλα αυτά, προέχει η αποσαφήνιση του καθεστώτος αποζημίωσής τους.

“Για το κρίσιμο μέτωπο του Αιγαίου, παρακολουθούμε τις ραγδαίες εξελίξεις της τεχνολογίας στα θαλάσσια αιολικά πάρκα και τις πλωτές ανεμογεννήτριες. Είναι πλέον βέβαιο ότι τα επόμενα χρόνια το Αιγαίο θα μπορεί να υποδεχτεί τέτοια έργα μεγάλης κλίμακας.

- Στο επίπεδο του Χωροταξικού Σχεδιασμού, είμαστε ανήσυχτοι. Το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο του 2008 λειτουργεί -και συνεχίζει να λειτουργεί- αποτελεσματικά και προσφέρει ασφάλεια και ισότιμη αντιμετώπιση των επενδύσεων. Το επίτευγμα αυτό πρέπει να διαφυλαχθεί.

Το όραμα της Ελλάδας δεν πρέπει να είναι απλά «να πιάσει τους στόχους». Δικό μας όραμα είναι να τοποθετηθούμε την πατρίδα μας στην πρωτοπορία της Ευρώπης. Να καταστήσουμε την Χώρα μας εξαγωγό πράσινης ενέργειας. Να αξιοποιήσουμε το πλούσιο φυσικό δυναμικό μας για να συμβάλουμε στη γεωστρατηγική αναβάθμιση της Ελλάδας στο ενεργειακό παιχνίδι της νοτιο-ανατολικής Μεσογείου. Με τις όποιες δυνάμεις μας θα προσπαθήσουμε να εξυπηρετήσουμε αυτό το όραμα. ■

